

מספר הבהרות ל"תקנות שירותי הובלה, התשס"א – 2001"

הערה: אין הבהרות אלה באות במקום התקנות, אין הן מחליפות את נוסח התקנות ואין הן מתייחסות לתקנות מההיבט המשפטי. ההבהרות נועדו לשמש כהנחיה מקצועית לגורמים העוסקים בשינוע חומ"ס. הנוסח המחייב הבלעדי הוא הנוסח של תקנות שירותי הובלה, ואין זה חובה לפעול בהתאם להבהרות אלה.

1. מבוא: "תקנות שירותי הובלה פורסמו ברשומות ב – 19.02.2001".
התקנות הותקנו ע"פ סעיף 30 של חוק שירותי הובלה, התשנ"ז – 1997. הן עוסקות בתחום מתן שירותי הובלה בכבישי מדינת ישראל. בין היתר, התקנות קובעות דרישות ותנאים בתחום שינוע חומרים מסוכנים. למעשה, בתחום זה הן מחליפות את פרק "הובלת חומרים מסוכנים" מתוך צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שירותי הובלה ושירותי גרורים), התשל"ט – 1978 ("צו הגרורים") אשר קבע דרישות לשינוע חומ"ס בעבר.
בהערות אלה נתייחס רק לאותן תקנות מתוך תקנות שירותי הובלה אשר מתייחסות לשינוע חומרים מסוכנים.

2. תחילת התקנות: כפי שנקבע בתקנה 28 לתקנות שירותי הובלה, למעט תקנות 5, 6 ו – 8(א)(2), נכנסות לתוקף 30 ימים מיום פרסומן (התקנות פורסמו ברשומות בתאריך 19.2.2001). כלומר, הן בתוקף, נכון ליום כתיבת שורות אלה. רק התקנות המתייחסות לרשיונות המוביל (תקנות 5, 6 ו – 8(א)(2) תכנסנה לתוקף שישה חודשים מיום פרסומן (כלומר, בתאריך 19.08.2001). במקביל לפרסום תקנות שירותי הובלה פורסם ביטול החתום ע"י שר התחבורה בקובץ תקנות 6088 19/02/2001. שם הביטול הנו: "צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שירותי הובלה ושירותי גרורים) (ביטול), התשס"א – 2001". צו זה קובע תאריך בו יפוג תוקפו של "צו הגרורים" אשר במשך שנים רבות קבע דרישות וכללים לשינוע חומרים מסוכנים בכבישי מדינת ישראל.

3. המסר של תקנות שירותי הובלה החדשות:

מי שעדיין בתקנות שירותי הובלה החדשות בוודאי שם לב לכך שהמסגרת הכללית של התקנות מבוססת על "צו הגרורים". עיון ב"הגדרות" מאשר כי בשינוע יבשתי של החומרים המסוכנים מדינת ישראל ממשיכה לדבוק בעקרונותיו של ספר המלצות האו"ם בנושא שינוע חומ"ס, אותם עקרונות שרוב מדינות העולם והסכמים בינלאומיים העוסקים בנושא (ADR, ICAO IATA וכו') אימצו בחקיקה רלוונטית. התאמת שינוע חומ"ס ל"ספר הכתום" ולחקיקה הבינלאומית טומנת בתוכה יתרון בולט גם במובן זה שהיא מקטינה את הצורך להשקיע משאבים לאומיים בפיתוח נושא שינוע חומ"ס באופן עצמאי. במקום זה היא מאפשרת ללמוד מהניסיון המשותף של מדינות העולם. היתרונות של ההתאמה בולטים במיוחד בשינוע הבינלאומי של חומ"ס, בו תיאום עמדות עם מדינות אחרות ועם החקיקה הבינלאומית מקל מאוד על הכנה ושינוע מעשי של החומרים המסוכנים.

4. רשיון מוביל:

התקנות 5, 6 ו – 8(א)(2) מתוך תקנות שירותי הובלה, הקשורות לרשיון מוביל, תכנסנה לתוקף שישה חודשים מיום פרסום של התקנות, כלומר, באוגוסט 2001. בשלב המעבר, יכולות חברות בעלות היתר לשינוע חומ"ס להציע ולבצע שירותי הובלת חומ"ס, עבור עצמם או עבור אחרים, על סמך היתר לשינוע חומ"ס שברשותם. היתר הקיים לשינוע חומרים מסוכנים יוחלף בשלב מאוחר יותר ברשיון מוביל, למי שעומד בדרישות של התקנות לגבי קבלת רשיון המוביל. לתשומת לב של בעלי היתרים לשינוע חומ"ס: משרד התחבורה ישלח ביוזמתו את סט טפסי הבקשה לקבלת רשיון מוביל.

ע"פ מידע שקבלנו מאגף המטענים ושינוע חומ"ס של משרד התחבורה, מאגר התפוצה למשלוח של הטפסים יכלול את האוכלוסייה הבאה:

א. כל אלה שעל שמם רשום במשרד הרישוי כלי רכב מסחרי שמשקלו המרבי המותר הנו 10 טון או יותר.

ב. כל אלה שעל שמם רשום במשרד הרישוי כלי רכב שמשקלו המרבי המותר הנו פחות מ- 10 טון, אך הוא רשום ככלי רכב המוביל חומ"ס.

ג. בעלי כלי רכב נוספים אשר רשומים באגף מטענים ושינוע חומ"ס של משרד התחבורה כעוסקים בתחום שינוע חומ"ס ולא נכללו בסעיפים 1 ו- 2 לעיל.

כל מי שנמצא בתהליך רכישת כלי רכב בתקופת מעבר זו, וכוונתו - לעסוק בשינוע חומ"ס, יפנה לאגף המטענים, בהליך המקובל עד היום לצורכי קבלת הנחיות (טלפון מס' 03 5657182).

5. **ההגדרה "חומר מסוכן"**: למרות שהדבר איננו מוזכר ישירות בהגדרה יש לשים לב לכך שההגדרה "חומר מסוכן" מתייחסת גם לפסולת חומרים מסוכנים, מכוח התייחסותו של הספר הכתום לפסולת. במהדורה 11 של הספר הכתום ניתן למצוא התייחסות זו בסעיף 9, עמוד 2.

6. **ההגדרה "קבוצת סיווג" (class)**: קבוצת סיווג מתייחסת לסיכון אשר נקבע כסיכון ראשי של החומר. עם זאת, חומרים מסוכנים רבים הנם בעלי סיכונים משניים (subsidiary hazards) בנוסף לסיכונים ראשיים, למרות שהתקנות לא מזכירות במפורש את הסיכונים המשניים. הזיקה של התקנות להגדרות ולקריטריונים של הספר הכתום מחייבת שאם הסיכונים המשניים נקבעו בספר הכתום לגבי חומר ספציפי/ קבוצת חומרים ברשימת חומ"ס/ ע"פ הקריטריונים, אין להתעלם מהם למרות העדר הגדרת "סיכון משני" בתקנות. יש לציין אותם בצורה מתאימה בכרטיס בטיחות, במסמכי הובלה, על האריזה וכו'.

7. **תקנה 8(ג)(2):**

א. תקנה 8(ג) מציינת כי בתנאים מסוימים כלי רכב מסחריים פטורים מהעמידה בדרישות של תקנה 8(א). בין היתר, תקנה 8(ג)(2) קובעת כי הוראות של תקנת משנה 8(א) לא יחולו כאשר חומ"ס משונע בכלי רכב שמשקלו הכולל המותר **קטן מ- 10,000 ק"ג**, בכמות הקטנה מהכמות שנקובה בתוספת השניה.

רבים פנו למרכז המידע של המוסד לבטיחות ולגיהות בבקשה להסביר מה באשר לתקפות הפטור לגבי דרישות של תקנת משנה 8(ג)(2) עבור כלי רכב שמשקלם הכולל המותר **גדול מ- 10,000 ק"ג**.

להלן התייחסותנו לשאלה זו:

חובת העמידה בדרישות של תקנה 8(א)-*

רכב שמשקלו הכולל המותר גדול מ – 10 טון		רכב שמשקלו הכולל המותר קטן מ – 10 טון		דרישות של תקנה 8(א) ↓
מוביל כמות חומ"ס מעל הנקובה בתוספת השניה	מוביל כמות חומ"ס מעל הנקובה בתוספת השניה	מוביל כמות חומ"ס קטנה מהכמות הנקובה בתוספת השניה	מוביל כמות חומ"ס מעל הנקובה בתוספת השניה	
לא חייב להחזיק שטר מטען או פטור ממסמכים הנדרשים ע"פ חקיקה אחרת; לדוגמה, תעודת משלוח	חייב להחזיק שטר מטען או תעודת מטען לפי העניין	לא חייב להחזיק שטר מטען או תעודת מטען אך חייב בשטר מטען או תעודת מטען להובלה כללית	חייב להחזיק שטר מטען או תעודת מטען לפי העניין	8(א)(1) שטר או תעודת מטען להובלת חומ"ס
הנהג לא חייב לשאת אישור	הנהג חייב לשאת אישור	הנהג חייב לשאת אישור	הנהג חייב לשאת אישור	8(א)(2) אישור בר תוקף לרכב ע"פ תקנה 5(ג)
הנהג לא חייב להחזיק היתר לשינוע חומ"ס	הנהג חייב להחזיק היתר לשינוע חומ"ס	הנהג חייב להחזיק היתר לשינוע חומ"ס	הנהג חייב להחזיק היתר לשינוע חומ"ס	8(א)(3) היתר לשינוע חומ"ס
למעט מטפים לכיבוי שריפות ע"פ תקנת התעבורה 370 אין חובה להחזיק בציוד עזרה ראשונה וציוד מגן המוזכר בתקנה אבל מאוד מומלץ כי ציוד כזה ימצא ברכב גם בשינוע חומ"ס בכמויות מתחת לסף	הנהג חייב להחזיק בציוד המוזכר בתקנה	למעט מטפים לכיבוי שריפות ע"פ תקנת התעבורה 370 אין חובה להחזיק בציוד עזרה ראשונה וציוד מגן המוזכר בתקנה אבל מאוד מומלץ כי ציוד כזה ימצא ברכב גם בשינוע חומ"ס בכמויות מתחת לסף	הנהג חייב להחזיק בציוד המוזכר בתקנה	8(א)(4) הרכב מצויד במכשירים ובאבזרים תקינים, המוכנים להפעלה מיידית לכיבוי שריפות ולמניעת אסונות, בציוד עזרה ראשונה ובציוד מגן אישי לנהג
אין חובה לעמוד בדרישות של תקנות אלה אך מאוד מומלץ כדי לתרום לבטיחות נסיעה	חייב לעמוד בכל הדרישות	אין חובה לעמוד בדרישות של תקנות אלה אך מאוד מומלץ כדי לתרום לבטיחות הנסיעה	חייב לעמוד בכל הדרישות	8(א)(5) הפרדה, סימון והוראות המיוחדות שבתקנות 13 עד 15

* הטבלה מתייחסת אך ורק לעמידה בדרישות של תקנה 8(א), אין לראות בה משום פטור מחובה לעמוד בדרישות של כל תקנה אחרת.

ב. התוספת השניה, סעיף 2, קובעת כמויות סף של חומ"ס המקנות פטור מהעמידה בדרישות של תקנה 8(א).

- סעיף קטן 2א' קובע לגבי חומרי נפץ: "למעט תחמושת לנשק אישי המיועדת לשימוש האישי... - כל כמות". המשמעות היא: כל כמות של חומרי נפץ, למעט תחמושת לנשק אישי, נמצאת מעל הסף, ולכן דרישות התקנה 8(א) תקפות לגבי כל כמות, למעט תחמושת לנשק אישי.

- סעיף קטן 2ד' קובע לגבי חומרים רדיואקטיביים: "למעט חבילה שגרתית - כל כמות". כמו במקרה של חומרי נפץ - כל כמות של חומר רדיואקטיבי הנה מעל כמות הסף, ודרישות התקנה 8(א) חלות על כל כמות, למעט שינוע חבילות שגרתיות.

- סעיף קטן 2ב' קובע לגבי חומרים מדבקים השייכים לקבוצת סיווג 6.2: "כל כמות", כלומר כל כמות של חומרים מדבקים הנה מעל הסף והובלתה חייבת לעמוד בדרישות של התקנה 8(א).

8. **תקנה 10(א)(6):** תקנת משנה זו מתייחסת לציון מספרי טלפון לצורך התקשרות במקרה חירום במהלך השינוע. בין היתר הוזכר שמו של מרכז מידע. במקרה זה מדובר במרכז המבצעים של המשרד לאיכות הסביבה אשר מקבל דיווחים אודות אירועי חומ"ס סביב לשעון. מרכז המידע של המוסד לבטיחות ולגיהות מספק את כל סוגי המידע בנושא שינוע חומ"ס, אך ניתן לפנות אליו בשעות עבודה רגילות בלבד, ואין הוא מיועד להתקשרות במקרה חירום.

9. **תקנה 11(א):** קובעת תנאים בהם נהג יכול לקבל היתר לשינוע חומ"ס. תקנת משנה 11(א)(2) מציינת כי אחד התנאים הוא כי לא התקיים בו (בנהג) האמור בתקנה 15ב(1) עד (6) לתקנות התעבורה. להלן תוכן התקנה המוזכרת בסעיף זה:

"15. מקום שתקנה מתקנות אלה מתנה מתן תעודה מאת רשות שהוסמכה לכך (להלן) בתקנה זו- "הרשות" או חידושה, רשאית היא שלא לתתה למבקש התעודה (להלן - המבקש), להתלותה או שלא לחדשה אם -

(1) יש לגבי המבקש רישום במרשם הפלילי של הרשעה, בעבירה שלדעת הרשות יש בה כדי למנוע מתן תעודה או חידושה, אלא אם כן חלפו שבע שנים מתום ריצוי העונש על העבירה האמורה או מיום מתן גזר הדין - אם היה העונש מאסר על תנאי או פסילה על תנאי, או מיום תשלום הקנס אם היה העונש קנס.

(2) לדעת הרשות קיים לגבי המבקש חשש, שבעיסוקו לפי התעודה יש כדי לפגוע בביטחון המדינה; החלטה של הרשות שלא לאשר מתן תעודה או חידושה כאמור לא תתקבל אלא על פי פניה של משטרת ישראל;

(3) הוגש נגד המבקש כתב אישום על עבירה פלילית אשר לדעת הרשות יש בה כדי לפגוע ביכולתו לעסוק על פי התעודה;

(4) המבקש היה פסול מלהחזיק או מלקבל רשיון נהיגה במשך שנתיים שקדמו להגשת הבקשה;

(5) רשיון הנהיגה של מבקש התעודה נפסל על תנאי ותקופת התנאי טרם נסתיימה;

(6) המבקש הורשע בעבירת תעבורה או בעבירה אחרת הנובעת מנהיגת רכב שגרמה לתאונת דרכים בתקופה של שנתיים שקדמה להגשת הבקשה.

10. **התקנות המתייחסות לנהגי חומ"ס:**

בעבר, נהג יכול היה לקבל הכשרה ובעקבותיה היתר להובלת חומרים מסוכנים רק במסגרת עבודתו בחברת הובלה אשר בקשה לקבל היתר לשינוע חומרים מסוכנים. ההיתר איבד את תוקפו עם הפסקת עבודתו של הנהג בחברה שבמסגרתה הוא קבל היתר לשינוע חומ"ס.

תקנות התחבורה החדשות שינו את המצב. ההסמכה שניתנת לנהג לאחר סיום מוצלח של קורס ההדרכה המאושר ניתנת לנהג באופן אישי. כלומר, היתר להובלת חומ"ס הנו אישי ולא מותנה בתעסוקתו של הנהג בזמן הכשרתו והסמכתו. הוא יישאר תקף ויחודש גם אם הנהג עוזב את החברה במסגרתה הוא קבל את ההיתר. זאת, בתנאי כי הנהג יעמוד בכל הדרישות למתן וחידוש ההסמכה ע"פ התקנות החדשות. מצב כזה מאפשר לנהג לעבור את ההדרכה ולקבל הסמכה להובלת חומ"ס מטעם הרשות המוסמכת גם כאשר הוא איננו מועסק בחברת הובלה כל שהיא. הוא גם יוכל להציע את שירותיו בתחום הובלת חומ"ס לחברות הובלה על סמך הסמכה זו.

11. **התקנות המתייחסות לאחראי על בטיחות ההובלה של חומרים מסוכנים (ממונה בטיחות בשינוע חומ"ס):**

תקנה 12 מתייחסת לאחראי על בטיחות ההובלה של חומרים מסוכנים. תפקיד זה אינו מוזכר בשמו ב"צו הגרורים". עם זאת, ע"פ סעיף 19ה(א)(ב) מתוך הצו, נדרשו בעבר משרדי הובלה ע"י המפקח להכשיר ממוני בטיחות בנושא שינוע חומ"ס. תפקיד זה הונצח בחוק שירותי הובלה ובתקנות, אמנם

תחת שם אחר: "אחראי על בטיחות ההובלה של חומרים מסוכנים". עד היום, תעודת הכשרה אותה קבלו החניכים לאחר סיום מוצלח של קורס הכשרה במסגרת המוסד לבטיחות ולגיהות היוותה גם תעודת הסמכה מטעם הרשות המוסמכת על שינוע חומ"ס. עם החלת חוק שירותי הובלה ותקנות תהליך זה השתנה. החניכים אשר יסיימו בהצלחה את קורס ההכשרה הנדרש במסגרת המוסד לבטיחות ולגיהות יקבלו תעודת הכשרה בתום קורס הדרכה. משרד התחבורה ימציא על סמך תעודה זו תעודת הסמכה לעיסוק בתפקיד "אחראי על בטיחות בשינוע חומרים מסוכנים".

בעבר לא נדרשו ממוני בטיחות בנושא שינוע חומ"ס לעבור רענון. ע"פ התקנות החדשות יהיה צורך בחידוש תקפות התעודה, והיא תחודש רק בתנאי כי האחראי על הבטיחות יעבור רענון בתדירות אשר תקבע ע"י הרשות המוסמכת. לרגע כתיבת שורות אלה, תדירות הדרכת הרענון עדין לא נקבעה, ובנושא זה יבואו עדכונים בהתאם.

מי שסיים קורס הכשרה בעבר יוכל לקבל תעודת הסמכה באופן רטרואקטיבי מהרשות המוסמכת על סמך תעודת ההכשרה של המוסד לבטיחות ולגיהות שברשותו, ותוקפה יחודש בתנאי כי בעל התעודה יעמוד בכל הדרישות, כולל רענון תקופתי כפי שיקבע ע"י הרשות המוסמכת.

12. תקנה 14 (ג):

האמור בתקנה זו תקף לגבי הובלה של יותר מסוג אחד של חומר מסוכן בכל סוגי אריזה סטנדרטית (חבית, ג'ריקן, ארגז, כו'), IBC (דוגמת "קוביה") ומכולה המכילה חומרים ארוזים בתוכה.

13. תוספת חמישית, חלק ב', הצהרת מזמין ההובלה/מוסר המטען להובלה:

בין היתר כתוב בהצהרה: "אני מצהיר בזה/לעניין מטענים שיובאו מחו"ל ונמסרו להובלה באריזתם המקורית בלבד אני מצהיר בזה למיטב ידיעתי כי...". התוספת "למיטב ידיעתי" הוכנסה לטובת היבואנים, שבניגוד לשוגרי החומר בתוך הארץ, או ליצואנים אשר חותמו על ההצהרה לאחר שהם סיווגו את החומר ובחרו וסימנו את אריזתו, לא הכינו את המשלוח אלא הזמינו אותו מחו"ל. לכן היבואן חותם על ההצהרה תוך הסתייגות כי למיטב ידיעתו המשלוח הוכן כהלכה. עם זאת, החתימה על ההצהרה מטילה אחריות על היבואן ומחייבת אותו לבדוק היטב עם יצואן החומר בחו"ל את כל הנקודות הקשורות לתוכן הצהרתו, ועליו לשמור את תוצאות הבדיקה. על סמך תוצאות הבדיקה, יוכלו הרשויות, במידת הצורך, לקבוע מאוחר יותר על מה מבוסס "מיטב ידיעתו" של היבואן. חלק מנתונים אלה (כגון מספר או"מ של החומר, קבוצת סיכון, קבוצת האריזה) יצטרך היבואן בהכנת מסמכי ההובלה הנדרשים ע"פ התקנות לשינוע חומ"ס. אותם נתונים הוא גם חייב למסור למוביל, כדי שהמוביל יוכל להכין ולבצע את ההובלה של המשלוח ע"פ החוק.

14. תקנה 15(3):

1. הדרישה להוביל גז ארוז בגלילים במצב מאונך ובתוך מסגרת מיוחדת לכך הנה לגבי המצבים הבאים:

א. גז נוזלי הארוז בגלילים בכל כמות שמעל הסף. ההגדרה "גז נוזלי" כוללת כל גז אשר בהיותו בגליל נמצא במצב צבירה נוזלי (כגון גז בישול), כולל גז מומס (לדוגמה, גז אצטילן המומס באצטון).

ב. גז שנמצא במצב שאינו נוזלי (גז דחוס) כאשר כמות הגלילים של הגז הדחוס הנמצאת בכלי הרכב הנה מעל 100.

2. כאשר גז מובל במצב דחוס (כלומר, מצב בו הגז, בשום מצב בהיותו בגליל, לא הופך לנוזל) וארוז בגלילים, וכמות הגלילים הנה בין כמות הסף ל- 100 גלילים בכלי רכב המיועד לחלוקת גז, אין חובה להוביל גלילי גז במצב מאונך, אך עדין קיימת חובה להוביל אותו כך שבמהלך השינוע הגלילים לא יפגעו. כלומר, יש לקבע את הגלילים בעזרת מעצורים שימנעו גלגול הגלילים, והעמסת גלילים תתבצע כך שבסיסי הגלילים פונים לצד הפריקה.

15. תוספת שניה לתקנות : כמויות.

א. רבים פנו בבקשה להבהיר השימוש בביטוי "כמות החומר המסוכן המותר..." שמופיע בסעיף 2 מתוך תוספת זו. התוספת השניה מתייחסת **לכמויות סף של חומרים מסוכנים** המוזכרות בתקנות 8(ג)2, 14(א)1 – 18(א) ע"פ הסיווג שניתן להם בספר הכתום. אכן, רק החומרים המסוכנים אשר יש להם סיווג ע"פ הספר הכתום **מותרים** לשינוע בהתאם להנחיות של הספר הכתום ושל תקנות שירותי ההובלה. החומרים אשר לא ניתן לסווג אותם במסגרת הספר הכתום, כי אין הם עומדים בקריטריונים או לא מופיעים ברשימת חומ"ס בשם, שינועם אינו מתבצע כלל בהתאם לתקנות שירותי ההובלה. החומרים אשר ע"פ הספר הכתום נמצאו כמסוכנים מדי לשינוע (לדוגמה, ניטרוגליצרין טהור), גם הם אינם מותרים לשינוע בהתאם לדרישות של תקנות שירותי ההובלה, אלא אך ורק אם יתקבל אישור מיוחד של הרשות המוסמכת. הדרישות של תקנות שירותי ההובלה, כולל כמויות הסף, מתייחסות אך ורק לשינוע של החומרים אשר סווגו במסגרת התנאים והדרישות של התקנות עצמן ושל הספר הכתום, ולכן הם מותרים לשינוע ע"פ התקנות על כל המשתמע מכך.

ב. **סעיף קטן 2ב'**: באזכור קבוצות סיכון (risk groups) 2,3,4 בסעיף קטן 2ב' אין הכוונה לשלוש מתוך 9 קבוצות הסיווג של החומרים המסוכנים. קבוצות הסיכון שהוזכרו בסעיף זה קשורות לסיווג הפנימי של תת-קבוצת סיווג 6.2 (חומרים מדבקים). ע"פ הסיווג של הספר הכתום כל החומרים המידבקים למיניהם מחולקים ל – 4 קבוצות סיכון ע"פ מהירות החשיפה לגורם מדבק, מהירות התפשטות מחלה באוכלוסיה, קיום אמצעי טיפול במחלה ספציפית, וכו'. החומרים המידבקים השייכים לקבוצת סיכון 1 בחלוקה פנימית זו אינם נחשבים לחומרים מסוכנים לצורכי שינוע, עקב הסיכון המועט הטמון בחומרים אלה. תקנות שירותי ההובלה תקפות רק עבור שינוע חומרים מידבקים השייכים לקבוצות סיכון 2,3,4. בנושא פסולת ביורפואית יש להתחשב בהגדרות של תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים), התשנ"ז – 1997 (ראה הגדרת "חומר מסוכן" בתקנה 1 מתוך תקנות שירותי ההובלה).

16. לתשומת לב של מובילי חומ"ס רדיואקטיבי:

מסמך ST-1 של הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית: מסמך זה עוסק בשינוע חומרים רדיואקטיביים. עם זאת, במהדורה מס' 11 של הספר הכתום פורסמו חלקים חדשים המוקדשים לשינוע חומרים רדיואקטיביים. חלקים אלה הנם זהים כמעט לחלוטין למסמך ST-1 ורק מסודרים בצורה שונה כדי להתאימם לפורמט של הספר הכתום. למעשה, הם נכתבו בעצה אחת עם הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית. לכן, בהעדר מסמך ST-1 כל נושא הקשור לשינוע חומ"ס רדיואקטיבי ניתן לבדוק אותו בספר הכתום.

תקנות התעבורה (תיקון מס' 3), התשס"א - 2001

בנוסף לתקנות שירותי הובלה העוסקות, בין היתר בשינוע חומ"ס, פרסם שר התחבורה את "תקנות התעבורה (תיקון מס' 3), התשס"א - 2001". גם תיקון זה מתייחס לנושאים הקשורים בשינוע חומ"ס. בין היתר:

- הוכנסה לפרק ההגדרות הגדרת "חומר מסוכן".
- חל שינוי בתקנה 313(א) עם הוספת סעיף 4 המתייחס לאורך הרכב, מחובר או מורכב, שמותקן בו מכל להובלת חומ"ס.
- בתקנה 314 הוכנס סעיף חדש המתייחס למשקל הכולל המותר של כלי רכב המובילים חומ"ס.
- תקנת משנה 314(ב1), חדשה, מתייחסת למשקל כולל מותר של כלי רכב המיועדים להובלת חומ"ס.
- תקנת משנה 314(ב2), חדשה, מתייחסת לעומס המרבי המותר על סרנים של רכב שמותקן בו מכל המיועד להובלת חומ"ס. תחילתן של התקנות הנ"ל ב - 31 במרס 2001. נוסח התיקון פורסם בקובץ התקנות 6097, ח' בניסן התשס"א, 29.3.2001. להלן נוסח התיקון, לידיעתכם.

תקנות התעבורה (תיקון מס' 3), התשס"א - 2001

בתוקף סמכותי לפי סעיף 70 לפקודת התעבורה¹, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת לפי סעיף 48(א) לחוק-יסוד: הממשלה², וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנה 1 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961⁴ (להלן - התקנות העיקריות), אחרי "זמן תאורה" יבוא:

"חומר מסוכן" - כהגדרתו בתקנות שירותי הובלה, התשס"א-2001⁵.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 175.

² סיח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"א, עמ' 130.

³ סיח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 358.

⁴ ק"ת התשכ"א, עמ' 1425; התשס"א, עמ' 422 ו-409.

⁵ ק"ת התשס"א, עמ' 446.

קובץ התקנות 6097, ח' בניסן התשס"א, 29.3.2001

698

(4) על אף האמור בפסקה (3) אורכו הכולל של רכב מחובר או רכב מורכב כמפורט להלן, שמוחקן בו מכל המיועד להובלת חומר מסוכן, לא יעלה על המצוין לצדו:

<u>מטרים</u>	
18.75	(א) רכב מחובר
16.50	(ב) רכב מורכב בעל תא נהג מעל המנוע שהאורך מפין הגרירה של הנתמך עד הקצה האחורי שלו אינו עולה על 12 מטרים
17.60	(ג) רכב מורכב בעל תא נהג מאחורי המנוע שהאורך מפין הגרירה של הנתמך עד הקצה האחורי שלו אינו עולה על 12 מטרים

(1) תקנת משנה (ב) (1) תסומן (ב3), ואחרי תקנת משנה (ב) יבוא:

(ב1) לא יעלה המשקל הכולל המותר של כלי רכב המיועדים להובלת חומר מסוכן כמפורט להלן, על המשקל שצוין לצד כל אחד מהם:

<u>ק"ג</u>	
18,000	(1) רכב מנועי בעל 2 סרנים
25,000	(2) רכב מנועי בעל 3 סרנים
26,000	(3) רכב מנועי בעל 3 סרנים כשעל הסרן המניע מותקן, מכל צד, צמד גלגלים ומתלה אוויר או מתלה דומה לו בתכונותיו בהתאם לאמור בהנחיות האיחוד האירופי מס' 96/53/EC לרבות כל העדכונים שהתפרסמו על פיה (בתקנה זו - מתלה), או כשהעומס המרבי המותר על סרן מניע אינו עולה על 9,500 ק"ג
32,000	(4) רכב מנועי בעל 4 סרנים עם שני סרני היגוי כשעל הסרן המניע מותקנים מכל צד צמד גלגלים ומתלה או כשהעומס המרבי המותר על כל סרן מניע אינו עולה על 9,500 ק"ג
18,000	(5) גרורים
24,000	(א) גרור בעל 2 סרנים
	(ב) גרור בעל 3 סרנים
	(6) רכב מחובר
36,000	(א) רכב מנועי בעל 2 סרנים שמצורף אליו גרור בעל 2 סרנים
40,000	(ב) רכב מנועי בעל 2 סרנים שמצורף אליו גרור בעל 3 סרנים
44,000	(ג) רכב מנועי בעל 3 סרנים שמצורף אליו גרור בעל 2 או 3 סרנים

ק"ג

(7) רכב מורכב

28,000	(א) תומך בעל 2 סרנים שמצורף אליו נתמך בעל סרן אחד
	(ב) תומך בעל 2 סרנים כשהמרחק בין הסרנים הוא בין 1.3 מטר לבין 1.8 מטר
36,000	(ג) תומך בעל 2 סרנים שמשקלו הכולל המותר 18,000 ק"ג לפחות, על הסרן המניע שלו מותקן, מכל צד, צמד גלגלים ונתמך שהמרחק בין סרניו עולה על 1.8 מטר והעומס המרבי המותר עליהם הוא 20,000 ק"ג או יותר
38,000	(ד) תומך בעל 2 סרנים שמצורף אליו נתמך בעל 3 סרנים
40,000	(ה) תומך בעל 3 סרנים שמצורף אליו נתמך בעל 2 סרנים
44,000	(ו) תומך בעל 3 סרנים שמצורף אליו נתמך בעל 3 סרנים

(2ב) על אף האמור בתקנת משנה (בו) לא יעלה העומס המרבי המותר על סרנים של רכב שמותקן בו מכל המיועד להובלת חומר מסוכן כמפורט להלן, על המשקל שצוין לצדם:

ק"ג

7,500	(1) סרן קדמי להיגוי ברכב מנועי
10,000	(2) סרן בודד לא מניע
11,500	(3) סרן בודד מניע
	(4) צמד סרנים ברכב מנועי
11,500	(א) כשהמרחק בין הסרנים פחות ממטר אחד
16,000	(ב) כשהמרחק בין הסרנים בין מטר אחד לבין 1.3 מטר
	(ג) כשהמרחק בין הסרנים בין 1.3 מטר לבין 1.8 מטר ועל הסרן המניע מותקן, מכל צד, צמד גלגלים ומתלה או כשהעומס המרבי המותר על כל סרן מניע אינו עולה על 9,500 ק"ג
19,000	(5) צמד סרנים בגרור או בנתמך
11,000	(א) כשהמרחק בין הסרנים עד מטר אחד
16,000	(ב) כשהמרחק בין הסרנים מעל מטר אחד ועד 1.3 מטר
18,000	(ג) כשהמרחק בין הסרנים מעל 1.3 מטר ועד 1.8 מטר
20,000	(ד) כשהמרחק בין הסרנים מעל 1.8 מטר
	(6) שלושיית סרנים בגרור או בנתמך
21,000	(א) כשהמרחק בין הסרנים עד 1.3 מטר
24,000	(ב) כשהמרחק בין הסרנים מעל 1.3 מטר ועד 1.4 מטר

(2) אחרי תקנת משנה (ב3) יבוא:

"(ב4) ברכב שמוחקן בו מכל המיועד להובלת חומר מסוכן, לא יפחת המשקל על הסרנים המניעים מ-25% ממשקל המטען המותר לאותו רכב לפי תקנות אלה."

תוספת תקנה 314 ב3

4. אחרי תקנה 314 א יבוא:

314 ב. (א) בשלישיית סרנים בנתמך שמוחקן בו מכל המיועד להובלת לשלישיית סרנים ברכב שמוחקן בו מכל להובלת חומר מסוכן שהמשקל המותר עליה הוא עד 24,000 ק"ג, יכול ששלישיית הסרנים תהיה בלא היגוי. חומר מסוכן

(ב) בשלישיית סרנים כאמור בתקנת משנה (א) יכול שיוחקנו על כל סרן, מכל צד, גלגל אחד או צמד גלגלים וצמיגים בעלי מידה וכושר העמסה מתאימים לעומס המותר על אותו סרן."

5. תחילתן של תקנות אלה ביום 1 בניסן התשס"א (31 במרס 2001), והן יחולו על רכב שנרשם לראשונה לאחר יום תחילתן או שניתן לו היתר לשינוי מבנה לפי תקנה 380 (א) לתקנות העיקריות, לאחר תחילתן.

כ"ז באדר התשס"א (22 במרס 2001)

(חמ 83-3)

א פ ר י מ ס נ ה
שר התחבורה

עדכון דפי המידע של מרכז המידע בנושא שינוע חומרים מסוכנים.

במהלך השנים פורסמו במסגרת דפי המידע בנושא שינוע חומ"ס נהלים והודעות של הרשות המוסמכת על שינוע חומרים מסוכנים. עם הכניסה לתוקף של התקנות החדשות נהלים והודעות אחדות התבטלו. חלק מהנהלים התבטל עקב כך שהנהלים הנ"ל נכנסו לחקיקה, וחלקם מתבטל עקב השינויים שחלו בחקיקה החדשה.

להלן הרשימה של הנהלים וההודעות המבוטלים. אנו מבקשים את המשתמשים בדפי המידע לעדכןם:

דף מידע מס' 1:

"מפקח (קצין) בטיחות שינוע חומרים מסוכנים":

הודעה זו של משרד התחבורה מתבטלת עקב כך שהתפקיד הזה תחת השם "אחראי על בטיחות השינוע חומרים מסוכנים" הוכנס לתקנות שירותי הובלה.

דף מידע מס' 8:

"שינוע חומרי נפץ – הוראות משלימות לצו הגרורים":

נוהל זה מבוטל

דף מידע מספר 10:

"השתלמות נהגי מכליות": חובת הדרכה נוספת לנהגי מכליות הוכנסה לתקנות, לכן, ההודעה מבוטלת.

דף מידע מס' 11:

"נוהל שינוע פסולת ביו רפואית"

נוהל זה מתבטל.

דף מידע מס' 12:

"ציווד בטיחות וציווד עזרה ראשונה בכלי רכב המוביל חומ"ס": הודעה לגבי תקן ציווד עזרה ראשונה מתבטלת עקב כך שתקן עזרה ראשונה הוכנס לתקנות שירותי הובלה.

דפי מידע 10 ו- 16

"סימון מכליות דלק":

הנחיה זו של משרד התחבורה מתבטלת כיוון שהנחיות לגבי סימון מכליות דלק הוכנסו לתקנות שירותי ההובלה.

ע"פ בקשת הרשות המוסמכת על שינוע חומרים מסוכנים התבקשנו לחזור ולציין את מספרי או"מ עבור דלקים שונים ועבור זפת.

שם החומר	מספר או"מ	קבוצת סיווג	קוד לפעולות חירום
בנזין	UN 1203	3 - נוזל דליק	3YE
סולר	UN 1202	3 - נוזל דליק	3Z
מזוט (שינוע בצובר ובמכלים בלבד)	UN 1202	3 - נוזל דליק	3Z
קרוסין (נפט)	UN 1223	3 - נוזל דליק	3Y
נפט גולמי	UN 1267	3 - נוזל דליק	3W או 3WE (בהתאם לקבוצת האריזה של נפט
זפת	UN 1999	3 - נוזל דליק	2W או 2WE (בהתאם לקבוצת האריזה של נוזל דליק)

המוסד לבטיחות ולגיהות

ההנהלה, מחלקת מנגנון

תל-אביב, רח'י מוא"יה 22, ת.ד. 1122, מיקוד 61010
טלי (03)5266444, פקסי (03)5266457

מחלקת כספים

תל-אביב, רח'י מוא"יה 22, ת.ד. 1122, מיקוד 61010
טלי (03)5266458, פקסי (03)5266457

מחלקת הנדסה, מחלקת גיהות

תל-אביב, רח'י מוא"יה 22, ת.ד. 1122, מיקוד 61010
טלי (03)5266439, פקסי (03)6204320

מרכז מידע

תל-אביב, רח'י מוא"יה 22, ת.ד. 1122, מיקוד 61010
טלי (03)5266455, פקסי (03)5266456

מחלקת פיתוח ויישום פרויקטים

תל-אביב, רח'י מוא"יה 22, ת.ד. 1122, מיקוד 61010
טלי (03)5266481, פקסי (03)6208230

מחלקת הדרכה

בת-ים, מגדלי הים התיכון, רח'י הים 2
טלי 5553070, 5553003 (03), פקסי (03)6593449

מחלקת הוצאה לאור

תל-אביב, רח'י מוא"יה 22, ת.ד. 1122, מיקוד 61010
טלי (03)5266476, פקסי (03)6208232

ענף הפצה

בת-ים, מגדלי הים התיכון, רח'י הים 2
טלי (03)6575147, פקסי (03)6575148

סניפי המוסד

רח'י דרך בית לחם 118/ב, ת.ד. 2282, מיקוד 91022	ירושלים:
טלי 6732880, 6732880 (02), פקס (02)6732880	
רח'י מוא"יה 22 ת"א, ת.ד. 1122, מיקוד 61010	תל אביב:
טלי 5266465/6 (03), פקסי (03)6208596	
דרך העצמאות 60, ת.ד. 616, מיקוד 31006	חיפה:
טלי 8672077, 8645586 (04), פקסי (04)8671483	
רח'י קרן היסוד 21/29, ת.ד. 637, מיקוד 84105	באר-שבע:
טלי 6276389, 6275129 (08), פקס (08)6275129	